

említésre méltó és a történeti hűség okából jegyezzük föl, hogy az ország lapokban közölt *tölkáposzta és sertéskaraj auflág* históriája nem felel meg a valóságnak, amennyiben a felség asszony magas izlését a Schubert vendéglős által *magyaros* zamattal készített *töltött káposzta* nyerte meg olyannyira, hogy ezt az ételt egy más alkalommal különösen kéréte, egyébként pedig Schubert konyhája még abban a ritka kitüntetésben is részesült, hogy a felség kívánságára a főudvarmester több magyarosan készített hus és tésztaeműnek elkérte a készítési receptjét. — A felség asszonynak Bártfa fürdőn eltöltött utolsó vasárnapját az időjárás rendkívül kellemessé tette, s habár nagyon sok átránduló népesítette be e napon a fürdőt, a felség asszony görög társalgójával, a ki rendesen balfelől, de közvetlen mellette megy, a Cseresznyés felé vezető erdei uton megtette szokott sétáját déli 1 órától délután 4 óráig és a Divald-villa előtti uton lehaladva, lépett be a Deák-szálló kapuján, a melyet ő maga nyitott ki, míg társalgója a lépcső alján állott, megemelve sárga szamakalapját. Az utakat ilyenkor csendőrök és detektívek tartják őrizet alatt és a kíváncsi közönséget letuszkolják, míg a felség úgy kerüli ki a kíváncsiak fürkésző tekintetét, hogy nagy szürke ernyőjét lehuzza fejére és arczát egyszerű barna legyezővel fűdi el. Mindamellett nagyon sokan láthatják jószágos szelid arczát, a mely viruló színben van és a ki látja fürge, könnyed, fáradalmat nem ismerő fiatalos és ruganyos lépteit, alig hinné el, hogy a felség asszony ma már dédánya.

— **A királyné tehene.** A királyné Bártfán időzése alatt az ebéden kívül tudvalevőleg főleg tejjel és tojással táplálkozott. A tejet *Sarkady* fürdőfelügyelő tehenészetéből szállították a királyné számára, ahol külön egy feketeszörű felföldi riska tehenet fejték kizárólag ő felsége használatára. A királyné az elmúlt napokban véletlenül meglátogatta *Sarkady* felügyelő istállóját, s ott a fekete riskát saját kezűleg megéjtette és megismogatta, bár az istállóbeli személyzet nagyon gyanusan nézte, sőt eleinte be se akarta bocsátani az előttük ismeretlen hölgyet. A riska annyira megtetszett ő felségének, hogy 500 forintért azonnal megvette tulajdonosától s ma este az udvari vonattal viszi magával.

— **A királyné elutazása Bártfáról.** A királyné — mint a Felsőmagyarországnak jelentik — ma reggel vett utójára fürdőt a bártfai fürdőházban s ajándékképpen a kiszolgáló asszonynak hat darab kőrmöczi aranyat adott. A királyné ma este 7 órakor indul el Bártfáról külön udvari vonaton s 10 órakor érkezik Abosra, ahol szalonkocsijának hálótermében meghál. Utját csak kedden reggel öt óra után folytatja Poprádig, ahol majd kiszáll s megzemléli a csorbai tó vidéket.

— **Személyi hírek.** *Kotunovics* Sándor prémontrei rendi kanonok s a nagyváradai főgimnázium igazgatója Kassára érkezett. — *Láday* Kázmér prémontrei rendi kanonok s nagyváradai főgimnáziumi tanár néhány nap óta Kassán időzik.

— **Rendi diszpozíciók.** Megirtuk már közelebb, hogy a jövő iskolai év kezdetével mily személyváltások fognak beállani a jászóvári prémontrei kanonokrend kassai főgimnáziumának jeles tanári karában. Ezuttal a közelebb tartott rendi káptalan további diszpozícióit közöljük multkori tudósításunk kiegészítésül. E szerint *Balogh* Dezső kassai konviktusi prefektus Rozsnyóra diszponáltatott főgimnáziumi tanárnak s helyét *Kiss* Kolos rozsnyói tanár foglalja el. Az egyetemet végzett prémontrei tanárok közül *Láng* Gy. Aurél Rozsnyóra és *Tóth* Albin Nagyváradra helyeztetnek. Az ünnepélyes fogadalmat letett végzett teológusok közül a budapesti tudomány egyetemre küldetnek: *Stuhlmann* Patrik, *Jaczkovics* Mihály, *Telepy* M. Sándor és *Hoffmann* S. Károly.

— **Sztaniszlavszky Adolf**, kassai kir. ítélő táblai elnöki titkár a király — mint értesülünk — a zala-eger-zegi kir. törvényszék elnökévé nevezte ki.

— **Frigyes főherceg a dobsinai jégbarlangban.** Iglófürdőről táviratozzák lapunknak, hogy Frigyes főherceg családjával ma megnézte báró Schell vezetése mellett a dobsinai jégbarlangot, ahol korecsolyázott is. A főherceg a barlang fölött élénk csodálkozásának adott kifejezést. A közönség élénken megéjtette a fejedelmi vendégeket.

— **Coburg herceg Szent-Antalban.** Fülöp herceg báró Gáblencz társaságában Garam-Berzenczéről ma reggel fogatán Szent-Antalba, az ősi fészekbe hajtatott, hogy fia, Lipót herceg születésnapján ünnepélyesen jelen legyen. Lujza hercegnő — mint nekünk írják — később érkezik oda. Lipót herceg jelenleg az érettségi vizsgára készül.

— **A kassai gazdasági tanintézet** körében az elmúlt napokban folytak le a félévvégi, illetve évvizsgálatok s mint értesülünk, holnap kedden már befejezést is nyernek.

— **Kassa dicsérete.** A „M. U.“ legutolsó számában „Kassa és Arad“ czimen „Budapesti“ aláírással egy közlemény jelent meg, a mely párhuzamot állítja a közép iskolai tanáregyesület kassai fogadtatását a népiskolai tanítók aradi fogadtatásával. Az említett közleményből, mely városunkról, illetőleg Kassa vendégszeretéről az elismerés hangján emlékezik meg, közöljük a következő néhány sort: „Nem is lehet panaszuk a középiskolaiaknak, mert valamiut harmadéve Szegeden, tavaly Tátrafüreden, ugy az idén Kassán ugyancsak szívesen látták őket. Maga a város polgársága és törvényhatósága semmi áldozatot és fáradságot nem kimélt, hogy a középiskolák tanítói jól érezzék magokat köztük. Az egyesület választmányát, s tisztikarát a megérkezéskor a kassai állomáson maga a polgármester és a főispán beszéddel fogadták, fényes hintókon, magánfogatokon vitték be őket a városba, a mely az alkalomra ünnepi díszet öltött. Alig volt ház a bevonulás utján, a mely fel ne lett volna lobogóva. A lakosok, a családok valóságos versengést fejtettek ki, hogy egy-egy tanárt lakásukba vendégül fagadhassanak. A város hatósága nagy lakomát adott a vendégek tisztelésére, a melyen a városnak főtisztviselői és legelőkelőbb polgárai jelentek meg. A közgyűlésen az egyesületet a város polgármestere hivatalosan is üdvözölte. A középiskolák tanítóit Kassán a szeretet és nagyrabecsülés minden jelével kitüntették és elhalmozták.“ Majd ezután áttér a czikk írója azon fogadtatásra, a melyben az aradiak részesítették a népiskolai tanítókat, s ugyancsak megbotránkozását fejezi ki a város közönsége, s a „hatóságok indolenciá“ja felől. Zárókérdés a czikk még a következőket említi meg városunkról: Nem tudjuk, lesz-e egyhamar kedve a tanítók országos bizottságának vidékre hivni össze az ország tanítóit, de ha mégis meghozza ez áldozatot, reméljük, a város, melyet látogatásával megtisztel, a fényes példát Kassától fogja venni, a mely valójában diadalmas napokat teremtett a középiskolák tanítóinak számára.

— **Egy vasárnap a Bankón.** Kora reggel hatalmas betűkkel nyomott plakátok hirdették a következő kiáltványt: „Ma vasárnap, július 21-én Bankóra!“ és az ég derült mosolyával néze a sárga és zöldszínű reklámot és elhatározta, hogy nem rontja el a mi kedves közönségünk jókedvét. Jupiter pluvius máshol, valahol ott, hol nem vették tőle zokn, öntötte hordóinak tartalmát. Nekünk hátat fordított, a miért bizony mi nem is provokáltuk. Délután két óra tájban vonult ki a rendezőség kocsi. Kint tömegesen fogadta a kedves és szeretetreméltó derék diszelnököt, Szönyey Istvánt, városunk érdeműs főerdészét, ki az „Otthon“ alelnökének üdvözléte melegen választott sikert kívánván a mai mulatsághoz. Hat óra körül, mikor már fent járták a csárdást, érkezett meg a mulatság diszelnökének kedves neje, kit a rendezőség testületileg fogadott néhány meleg üdvözlő szóval és egy remek kivitelű csokorral. Es ekkor telni kezdett a gyönyörűen dekorált hűs terem táncolni vágyó, szebbnél szebb leányokkal és fiatal emberekkel. Az első négyesben ötven pár vett részt. Es ki volt és ki lett volna más, ki tele torokkal kiabált vis a vis után és fogdosott táncosokat, mint az örökké vidor Tost Laci, a mulatság cigányvajdája. Az első négyes után következett a program. Az első szám volt Tost monológja „Capazitát.“ Különb zsidó dialektust csak Tarnopolban lehet hallani. Csend lett, a pódiumra lépett Waczláv Arnold, sirt a hegedű Feri és Emil kezében, csengett, bugott a teremben a szép bariton hang. Nem akarta a hálás publikum leengedni az emelvényről, azt akarta, hogy énekeljen sokat és mindig. A szép leány közönség szívében édes érzelm támadt, még mindig el volt telve, még mindig csengett fülében a dal, pedig id. Grigeresik Géza már felolvastott..... „A lengyelek fehér asszonya.“ Költemény, írta Jókai Mór. Szavaltta Neuvirth Albert. Egy szó elég az előadásra: felséges volt. Hát Feri és Emil duettje, illetve Feri szólója: „Repülj fecském...“ No hát az újraszának volt se vége se hossza. A program után újból tánczra perdült az ifjúság s a táncz elartott ezután a hajnali órákig. Jelen voltak leányok: Andraskó Emma, Benczur Irén, Csiskó Ella, Ditrich nővérek, Dzsadzovszky nővérek, Filip Gizi, Grigeresik Irén, Genzovics Matild, Hegedüs nővérek, Havrilla nővérek, Haltenberger Margit, Halykó Margit, Jaczkó Etelka, Klema Mariska, Komárovics Margit, Kovács Mariska, Kövy nővérek, Loósz Kasandra, Micsák Ilona, Patzauer nővérek, Papp Lujza, Stark Irén, Spannraft Janka, Salzberger Ella, Stern Juliska, Szönyei nővérek, Tupta Irma, Varga Gizike, Varga Margit, Vavrik Karolin (Debreczen), Werfer Melánia, Várkony Szerén, Viszkocsányi Julcsa, Zavadzky nővérek, Kerekes Irén, Estefányi Kornélia, Schwigut Irma stb. Asszonyok: Andraskóné, Benczurné, Bereczné, Csiskóné, Dikichné, Filipné, Grigeresik Gézané, Genzovicsné, Hegedüsne, Havrilláné, Halykóné, Klemáné, Komárovicsné, Kövyné, Loószné, Micsákné, Patzauerne, Pappné, Starkné, Salzbergerné, Sternné, Szönyeyné, Tuptáné, Vargáné, Vavrikné (Debreczen), Werferné, Várkonyne, Viszkocsányiné, Mázsáryné stb. Esetleges tévedésemért bocsánatot kérek. K—y.

— **Bucusz Szent-Annán.** A rudnok mellett levő Szent-Anna kápolnában a kápolna védő szentjének ünnepén, július 26-án ünnepies bucsu lesz. Az említett kápolna a prémontrei rend gondozása alatt áll s a szent-annai bucsuk messze vidéken híresek, amennyiben ilyenkor tömördek áhitatos nép szokta felkeresni.

— **Férfidivat.** Lapunk legutóbbi számában említést tettünk arról, hogy *Hollay* Miklós a budapesti lelegegansabb férfi divat-üzlet egyikének tulajdonosa, *Hollay* Adolf városi főszámvevő fia legkö-

zelebb Kassára érkezik. Mint utjabban értesülünk *Hollay*nak egy megbizottja már Kassára érkezett és itt személyesen tesz látogatásokat bemutatóan a lelegegansabb férfi divatüzleteket.

— **A Maurice-orfeum,** mely néhány nap óta Kassán a Schalkház-szállóban tartott igazán élvezetes s decens előadásokat, amelyek annyival is felül-emelkedtek egyéb orfeum produkciók felé, hogy felváltva szerepeltek benne magyar és német énekesek és énekesnők — mint értesülünk — *közkívánatra még két előadást* fog itt tartani, mielőtt elpályáznék Kassáról, még pedig az *Európa szállóban.*

— **Halálozás.** *Gönty Anna, Gönty Lipót* ifju leánya, e hó 21-én déli 10 órakor, élete 13. évében meghalt Kassán. A boldogultnak földi maradványai folyó hó 23-án kedden d. u. 4 órakor fognak a Kossuth Lajos utca 27. sz. házból róm. kath. szertartás szerint az első kassai disztemetkező intézet (Főutca 55.) rendezésében a köztemetőbe örök nyugalomra kísértetni. Az engesztelő szent mise folyó hó 24 én reggeli 8 órakor fog a szt. Mihály-templomban az Urnak bemutatattai.

— **Az anyakönyvi felügyelő,** Percezel belügyminiszter az állami anyakönyvi felügyelőket már kinevezte; s így az 1894: XXXIII. t. cz. 15. szakasza alapján a felvidéken anyakönyvi felügyelőkké nevezettek ki a következők:

1) a kassai kerületbe (Abauj-Torna, Szepes, Sárosmegye, Kassa városa) Kertész Gyula főispáni titkár; — 2) a losonci kerületbe (Hont, Nógrád és Gömörmegye, Selmecz városa) Horváth Lajost, a pápai járás főszolgabíróját; 3.) a beregszászi kerületbe (Ung, Bereg, Ugocsa és Máramarosmegye) Ferenczy Elek dr.-t, Zemplénvármegye tb. főjegyzőjét; 4.) Nyitrai kerületbe (Nyitra és Barsmegye) Csilaghy György nyitrai kir. törvényszéki bírót. 5.) a rózsahelyi kerületbe (Trencsen, Árva, Liptó, Zólyom- és Turóc-megyék) Klinovszky Lénárd dr.-t Árva megye főjegyzőjét. 6.) A nyiregyházi kerületbe (Zemplén, Szabolcs és Hajdúvármegye és Debreczen városa) Dumbrava Lászlót, Kolozsvármegye aljegyzőjét. 7.) az egeri kerületbe (Szolnok, Heves és Borsodvármegyék) Okolicsányi Lajost, Hevesvármegye számvevőjét a VIII. fizetési osztályba.

— **Megmérgezte magát.** *Ma hacsak* Henrik, ki mint fényképész tanuló volt alkalmazásban Letzter kassai photographusnál, a hétfőre virradó reggeli 3 órakor marólguggal, az orvos szerint ciankáliával megmérgezte magát. A színhelyen megjelent Sárosy Árpád rendőrfogalmazó, ki az öngyilkost ki akarta hallgatni, de már beszélni nem volt képes, mindazáltal sikerült megtudni, hogy tettének oka: a rossz bánás mód. Jelenleg a közkórházban ápolják. Allapota veszélyes.

## IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

\*\* **Az egyházközlönyek rendje.** A mult héten jelentek meg a hivatalos lapban azok a miniszteri rendeletek, amelyek a gyermekek vallásáról, az állami anyanyelvekről és a házassági jogról szóló törvényeket október elsejétől kezdve életbeléptetik. Eme rendeleteknek *Imling* Konrad dr. kuriai bíró jegyzeteivel ellátott kiadása már is megjelent a *Ráth Mór könyvkereskedésében.* Budapesten (Gizella tér, Haaspalota) mint a már előbb megjelent törvényeknek második füzetét. E három rendelet két füzetbe van csoportosítva. Az elsőben a házassági jog életbeléptetéséről és végrehajtásáról szóló igazságügyminiszteri rendelet foglaltatik, amely a házasságok kihirdetésére, megkötésére és anyakönyvvezetésére ad utasításokat. Tekintve, hogy október elsejétől kezdve az itten megszabott rend lesz kötelező nagy Magyarországon minden házasodni akaró ember fiára, szembeszökő, hogy mily gyakorlati haszna van egy ily füzetnek az áttanulmányozása bárkinek is, akinek ez új rendel kell bármiképpen is majd megismerkednie. Ennek a füzetnek az ára 80 kr. A másik vékonyabb füzet a gyermekek vallásáról (1894 évi XXXIII. t. cz.) és az állami anyakönyvekről (1894 évi XXXIII. t. cz.) hozott törv. végrehajtásáról szóló igazságügyi és kultuszminiszteri rendeleteket tartalmazza. Mindkettő bő magyarázatokkal utalásokkal és irománypéldákkal van ellátva. A második füzet ára 30 kr. Ajánljuk *Ráth Mór* mindkét kiadványát a *Felsőmagyarország* olvasóinak szives figyelmébe.

## Értéktőzsdei hetiszemle.

Budapest, 1895. július 19.

**Lustig Miksa** budapesti bank czég heti jelentése a Felsőmagyarország számára.

Ha eddig arra utaltunk, miszerint a tőzsde egyes politikai események iránt érzéketlennek mutatkozik, ugy azt az eddigi tapasztalatok alapján méltán mondhattuk. Nem vettük és nem vehettük akkor számba, hogy több nevezetes politikai esemény egy és ugyanazon időben való megtörténeése vonhat-e maga után következményeket, vagy sem és ha igen, milyeneket. Elénken illusztrálja ezt most a balkán politikai bonyodalom és a már régen lebegő osztrák politika, továbbá az általános külpolitika nem tiszta láthatárának összeesése. A Stambulov elleni sikeres merénylet híre és annak később beállott következménye konsternációt keltett a tőzsdén, s ha komoly konzekvenciát eddig